

ность и правотѣ, къмъ каквѣ-то не е способна никаква рѣка човѣческа.

Да се изучава пѣтъ-тъ, по кой-то е връвяло човѣчество-то, за да дойде до сегашне-то си развитие, и да се изучава обстоятелства-та, при кои-то сѣ произлѣзлы различни изнамиранія и откритія, то прѣдставя за мислящій човѣкъ едно нѣчто твърдѣ привлѣкително. Тия изнамиранія сѣ цвѣтие на образованность-тѣ, а исторія-та на тѣхъ образованность е вътрѣшня-та, най-благородна чясть на човѣческѣ-тѣ исторіѣ.

Отдавна още само нѣкои народи, нарядѣ единъ слѣдъ другый, сѣ были главни прѣдставителіе на образованность-тѣ; тѣй сѣщо ще бѣде и за напредѣ. Прѣкрасна-та идея за всеобщо и равно распространіе на просвѣщеніе-то по всичкѣ-тѣ земѣ ще намѣри всякога естесственны ненадвиваемы прѣграды въ климата, свойство-то на земѣ-тѣ и народный характеръ. Въ най-горящы-ты страны слабѣе дѣятельность-та на човѣка, а въ най-студены-ты всякыдневна-та борба съ природѣ-тѣ за сѣществованіе-то му поглѣща всичкѣ-тѣ му дѣятельность. Арапинъ-тъ, кой-то живѣе въ пустынь-тѣ, и до сега приличя съвршено на тогова, кактѣ-то ни го прѣдставя Старый Завѣтъ, и въ азійскы-ты долины никога не щѣтъ да жиѣють други хора, освѣнь чергарскы и овчарскы народи. Въ едно-то и друго-то мѣсто, сама-та земя располага човѣка къмъ опрѣдѣленъ, неизмѣненъ образъ на живота.

И вродены-ты наклонности работять съ не помалко силѣ. Чрвенокожій жителъ на Сѣвернѣ-Америкѣ скоро начина да изчезнува, чтомъ като бѣлти пришьлци новыче и новыче стѣняватъ область-